

Življenje plne romane

V ječi postal milijonar

Tragična usoda vročekrvnega Španca

(gi) Richmond, aprila

V državi Virginiji (USA) so ugočovali, da je neki mož, ki je lani zaslužil več ko milijon dolarjev, zaprt, obsojen na dosmrtno ječo.

Zivljenje tega moža je snov za roman, kakor si jo je pretresljivejo težko predstavljati.

Nekaj let je že tega, ko se je neki Juan Coquimbo izselil s Španskega v Ameriko. Bil je velesposoben tehnik in je imel srečo, da si je hitro našel službo v neki veliki tovarni. Mož je bil trezen, marljiv in častilepen in je prebil svoj prosti čas s tem, da je študiral izdelavo modela za neko novo vrsto pralnega stroja, ki naj bi mu prinesel slavo in denar. Kajti le predobro se je zavedal, da mu bo oboje potrebno — z vsem žarom svojega južnjaškega temperamenta se je bil namreč zagledal v hčer svojega šefa. Deklica je bila zelo prijazna z njim in Coquimbo si je zato deliščil, da mu vrača ljubezen.

Kdo popiše zato njegov obup in njegove gnevne, ko je lepega dne slišal v tovarni, da se je tista, ki je v njej že videl nevesto, poročila z nekim bogatim mladim trgovcem! Od bolesti ves iz umu, je šel in kupil revolver, planil v stanovanje mladega para in oba ustrelil. Videc kaj je storil, se je sesedel, duševno in telesno popolnoma strtit, in se dal brez odpora aretrirati.

Na smrt obsojen

Sodišče ga je obsodilo na smrt, ker so porotniki podpisali prošnjo za pomilostitev, ga je pomilostilo na dosmrtno ječo. Tako so ga prepeljali v richmondsko kaznilnico.

Ker se je v zaporu vzorno obnašal, so mu čez leto dni na njegovo prošnjo dovolili, da sme nadaljevati prejšnje poskuse. V ta namen bi pa potreboval denarja, a kje naj ga vzame? Tedaj se je sam kaznilniški ravnatelj zavzel zanj in mu priskrbel potrebna sredstva. Našel je namreč kapitalista, ki si je ogledal načrte in obljubil, da mu bo ne samo pomagal dodelati model, nego bo celo zgradil tovarno in prevzel prodajo stroja — pod pogojem, da mu izumitelj odstopi 50-odstotno udeležbo pri dobičku.

Kapitalistu se ni bilo treba kaseti. Coquimbo je dodelal svoj model in glej; pokazalo se je, da je njegov izum neverjetno porabnejši in cenejši od dotedanjih pralnih strojev; tako ni čudo, da je šel v denar ko sveže žemlje in da so moral tovarno od leta do leta počevati. Prodaja se je tako množila, da je lani samo Coquimbov delež znesel več ko milijon dolarjev.

Dobrotnik za zamrženim oknom

Ko je nesrečni izumitelj videl, kako neizmeren dobitek se začenja stekati na njegov račun, si je dva-krat hotel vzeti življenje — iz obupa ob gremken spoznanju, kako malo je zanj denar vreden in kako lepo in brez skrbi bi lahko živel, da se ni takrat tako nesrečno izpolabil. Obakrat so ga rešili šele v poslednjem trenutku. Ravnatelj kaznilnice in izpovednik sta mu nato izprosila obljubo, da ne bo nikdar več poskušal samomora.

Pregovorila sta ga, da je dal svoje velikanske dohodke na razpolago siromašnim umetnikom in potrebnim znanstvenikom — ko sam tako ne more nič z njimi početi!

Tako so ustanovili kuratorij za upravo Coquimbovega imetja, in ta kuratorij deli zdaj štipendije potrebnim intelektualcem. Marsikater učenjak in umetnik, ki se danes lahko brez ubijajočih skrb za vsakdanji kruh posveti ustvarjanju — delu, blagoslavlja nesrečnega jetnika.

V časnih berem, da se je pred kratkim ustanovil odbor, ki bo posredoval pri vladni, da Coquimba pomilosti. Vse okoliščine govore zanj, ne najmanj plemenita poraba njegovega denarja. In naposled tudi njegovo dejanje — umor v afektu — ne spada med nizkotna ludodelstva in se pač ni batiti, da bi zagrešil nov zločin, če ga izpuste.

Tako je pričakovati, da bo pretresljiva richmondska drama vendarle učakala zadovoljiv razplet.

Clovek svoji usodi ne vide

Napisal Alfred Polgar

Pred več leti so našli na periferiji Dunaja nekega berača. In prišlo je na dan, da se je bil mož njega dni udeležil neke polarne ekspedicije in da je bil eden izmed tistih redkih, ki so se rešili iz večnega ledu. Na severjem tečaju je ubežal ledeni smrt... zato da je zmurnil sredi Dunaja.

Ob koncu svetovne vojne so pisali časopisi o nekem črnovojniku, ki je odnesel zdravo kožo iz vseh bitk, kar da bi sam angel varuh razpenjal krila nad njim.

Potem ga je ujel sovražnik. Toda posrečilo se mu je zbežati in po nešteth neprostovoljnih pustolovščinah se je vrnil v domovino. Deset korakov pred domačo hišo ga je povozil tramvaj do mrtvega.

Eden izmed redkih potnikov »Titanica«, ki so se rešili iz strašnega brodoloma, je nekaj let nato utonil v komaj dva metra globoki mlaki, kar mor je bil zašel ponori na povratak z veselega popivanja.

Letos v januarju se je na čuden način ponesečil ameriški rekordni letalec Jack Hollyday. Ne na katerem izmed nešteth vratolomnih poletov; vse te polete je prestal brez sleherne nesreče. Nego takole: vsedel se je, dobre volje kakor je bil, na meter visokega gugalnega konja svojega sinčka, izgubil ravnotežje in padel tako nesrečno, da si je prebil lobanjo in obležal mrtev na tleh.

Clovek ne vide svoji usodi. Zato če je pameten, bo opustil jalovo prizadevanje in se ne bo spuščal v boj proti njej.

Angleški humor

V cirkusu je začel neki slon vznemirljivo pokajevati. Ravnatelj je zato zapovedal strežniku, da naj mu da vedro vode, ki ji je prilil steklenico whiskyja.

»Kako je bolnik?« je vprašal ravnatelj drugi dan.

»Se mu je že obrnilo na bolje, ker je popil ves whisky. Toda zdaj so začeli vsi drugi sloni kar tekmovati, kdo bo huje kašjal!«

pomisli vendar, saj si še mlaada in lepa ženica, pa životariško redovnica. Pozabi, vsaj eno noč pozabi, da si srečno poročena, pozabi, da si resna, in pridina in poštena — zabavaj se, pošteno se iznori, kar se to spodobi takšni lepi in od življenja kipeči ženici!«

Nada je bila zares lepa, drobocene, vitke postave, planih rjavih oči... In ustnice — majcene in rdeče ko mak. Peter, njen mož, je to zmerom znova opazil — kadar ga niso preveč morile kupčije in večne denarne skrbi. Toda ženica, ki se je zdaj poslovila od njega, da pohti na veliko pariško reduto, se mu je zdela nekam spremenjena. Ni bil samo svetli in blešeči brokat, ki je povzdignil njeno postavo — ne, njen ramena so bila zdaj tako blešeče bela, njene ustnice kipeče in vabilive in pod temno zarisanimi obrvimi so goreli plameni v njenih očeh...

»Dobro se zabavaj — in zvesti mi ostani! se je malce prisiljeno poščalil Peter. V dno srca mu je bilo žal, da si ni bil še o pravem času kupil vstopnice za ta zdaj do poslednjega sedeža razprodani večer.

Po širokih stopnicah je stopala Nada proti blešeči dvorani. Brž se

Komedije življenja

Papiga odkrila iznevere

Richard mu je bilo ime,
papiga ga je pa klicala... Jackie

(di) San Francisco, aprila

»Tako ne gre več in ne gre!« je obupano vzliknil mister Anderson. »Ali sem poročen s teboj, Vivian, ali pa s twojo papigo. Ta starata vreščulja me bo še v grob spravia. Le kaj ima papiga opraviti v zakonski spalnici? Ali jo boš spravila drugam, ali pa...«

Viviani so oči zalile solze. »Kako brezresnično človek si!« je zahtela. »Le s čim se ti je ta ubožica nedolžna zamerila? Viktorija ni vendar še živi duši ničesar žalga storila. Navajena sem je in mi ne pride na um, da bi se uklonila tvojim histeričnim muham.«

»Dzaj je pa tudi moje potrežljivosti konec,« je zarohnel mr. Anderson. »Zvečer hočem imeti mir, ne pa da bom poslušal bedasto brbljanje tvoje papige. Kakor sem rekel: papiga mora proč!«

»Jaz ti pa povem, da bo Viktorija ostala pri meni!« je vzliknila mrs. Andersonova in začolupnila vrata svojemu možu pred nosom.

Papiga je vselej zmaga!

Toda mr. Anderson ni odnehal. Uh, kako je sovražil to papigo! Ptica mu je dobesedno zastrupljala vratu svojemu možu pred nosom.

Papiga je vselej zmaga!

Viktorija je bila za govorjenje posebno nadarjena žival. Le škoda, da je svoje znanje najrašči razkazovala v navzočnosti mistra Andersona. Kadar je hotel biti posebno ljubezniv s svojo Viviano in je vzel njen glavice v svoje roke, je prav gotovo zaslil Viktorijino vreščanje, in tisti mah je bilo konec najlepšega razpoloženja. Včasih se je spomnila in se je prijavila k besedi prav takrat, ko je mr. Anderson sladko zadremal.

Naposled je prišlo tako daleč, da je mr. Anderson odšel k odvetniku, da se pogovori z njim zastran ločitve. Toda odvetnik je menil, da mu ne kaže: sodišče bi se po vsej prilikavi zavzelo za živaliljubno ženo, mož bi pa morda se obsođalo zradi skratega ravnanja z njo... Skripajoč z zobni se je mož vdal v usodo. Viktorija je zmaga.

Viktorija postaja indiskretna

Polet je minilo po popisanem zakonskem prepiru. Mr. Anderson je mnogo potoval in kadar se je vrnil, je po navadi doživel pri ženi hladen sprejem.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremila denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Počitni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles: Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst: Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

je še mimo gredje ozira v veliko ogledalo — in zdele se ji je, da se ji smehlja iz brušenega stekla tujka, tujka z majhno čipkasto krinko...

Nasmehnila se je, zakaj ta tujka je bila toliko prikupna — in vendar ji je bila na moč podobna — v hoji, v gibih — in vendar je bila spet popolnoma dobrogačna ko drobčena Nada.

Plesala je z mnogimi, smejala se je, srebalna šampanjec, ki mu ni bila vajena. Moški so ji sadili rožice, šepetal so ji, da je lepa, zapeljiva — in Nada je bila v devečih nebesih. Jutri — jutri bo itak vse pri kraju, nocoj je pa dvorana tako svetla, tako razkošno blešeča, godba poje in vabi... njo, samo njo — pisane papirnate kače se ji ovajajo okrog vratu...

Nada se ni utrudila.

Nekdo, mlad in prikupen je bil, ki je poljubljal roke, in ona mu jih je zdaj odtegnila in odšla dalje... Spet ji je nekdo šepetal na uho, prosil jo je, naj odide z njim — toda Nada se je že zavrtela s tretjim...

Iznenada se ji je pa priklonil neki neznanec — in Nada je pobledela za majceno krinko. Drugačen je bil, drugačen ko vse oni, ki je doslej z njimi plesala. Nekaj je bilo v njegovih sivih, hladnih

Nekega dne — vrnil se je ravno z dolge odsotnosti v Newyorku — se pa ni mogel in ni mogel načuditi, tako izpremenjena se mu je zdela ženica.

Pozdravila ga je s kar prekipevajočo prijaznostjo. Mož je to kajpada razveselilo, saj si je zmemor pripravil, da bi vladal v hiši mir.

Kmalu nato — mrs. Andersonova je bila šla nakupovat — je imel mož slučajno opravek v spalnici. Kajpada se je papiga začela koj dreti in prodajati svoje jezikovno znamenje.

Mrs. Anderson se je nehote namehnil. Zdajci je pa napeč ušesa. Papigin glas je postal nekam hudo nezen, ko je vzliknila: »Jackie... sweetheart.. Ljubček!«

Andersonu je vsa kri udarila v glavo. Njemu namreč ni bilo Jackie ime, Richard je bil; papiga je mogla te izdajalske besede slišati samo v spalnici!

Epilog pred sodnikom

Mr. Anderson je spet odpotoval, poprej je pa popolnoma na tistem naročil nekemu zasebnemu detektivu, naj opazuje njegovo ženo. In prišlo je na dan, da jo je res v njegovi odsotnosti obiskoval neki moški.

Kajpada je mr. Anderson brez odlasanja vložil ločitveno tožbo. Pri razpravi je pa njegova žena iznove odločno tajila, če da je Jackie neko docela nedolžno znanje še iz šolskih let. Toda njen mož je predpeljal s seboj nepodkupljivo pritožbo.

In Viktorija je res izpolnila svojo dolžnost. V začetku je kvasilila vse mogoče neumnosti, potlej je pa začela govoriti tudi o Jackieju, »ljubčku...«

Takrat je mrs. Andersonovi zmanjkoval besed. Sodnik je ločil zakon po njeni krividi.

Galantno ji je hotel mož za slovo izrečiti še njeno ljubljeno papigo. Toda gospa Vivian se je srditno obrnila in užajeno odvihrala skozi vrata.

To in ono o telefonu

(42) Bern, marca.

Na Švedskem je razmerje med pi-semiškimi in telefonskimi sporocili 30 : 70, to se pravi, od 100 sporocil jih pride 30 s pismi ali dopisnicami, 70 pa po telefonu.

V Švici je razmerje 52 : 48 v korist pisem.

(V Jugoslaviji ne poznamo statistike o tej stvari; bržčas bi bilo razmerje 95 : 5 ali še slabše v Škodi telefona.)

V vseh naprednih in civiliziranih državah se uveljavlja spoznanje, da se trgovska naročila in sploh kupčinski razgovori po telefonu dosti bolje in neprisiljenejše uredne kakor s pismi, kjer človek nehote zaide v zverižene književne oblike.

V 8. štev. časopisa »Praktische Physik« iz leta 1891 se bere protest 500 nemških kmetov iz leta 1848 zoper napredovanje telefonskih naprav čez njihova polja, češ da je »telefonska napredjava nevarna življenu in imetju in škodi poljem in njivam.«

Henry Ford ima telefon (brezresnično, kajpada) instaliran na armaturni plošči svojega avtomobila. On dan je po njem govoril z zastopnikom svoje tovarne v Buenos-Airesu v Argentini.

Henry Ford ima telefon (brezresnično, kajpada) instaliran na armaturni plošči svojega avtomobila. On dan je po njem govoril z zastopnikom svoje tovarne v Buenos-Airesu v Argentini.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

je še mimo gredje ozira v

KRATKE ZGODBE Z VSEH VETROV

Koliko zaslubi in koliko izda angleški kralj

(yO) London, marca. Vzdrževanje buckinghamskega palača stane 30.000 funtov (7 milijonov din) na leto. Te izdatke mora plačati kralj sam iz svoje pravne šatulje, ki znaša 110.000 funtov (24 milijonov din) na leto.

Vsa dela, vse adaptacije itd., ki bi jih hotel kralj izvršiti v svoji palači, gredo na njegov rovš.

Zasebni izdatki angleškega kralja se razdele nekako takole: 2000 funtov (450.000 din) gre na leto za kraljeve vinske kleti, 6000 funtov (1.350.000 din) za perilo; 5000 funtov (1.125.000 din) za garažo in hlevy, 5000 funtov za livreje itd.

250 služabnikov, lakajev itd., uslužbenih v kraljevi palači, ne dobi plače iz kraljeve zasebne apartaže; v ta namen dobi vladar posebej 125.000 funtov (29 milijonov din).

Buckinghamsko palačo cenijo na 3 milijone funtov (okoli 700 milijonov našega denarja). Kralj Edward VIII. je bogatejši od svojega očeta, ker mu gredo še dohodki vojvodine Cornwalliske (40.000 funtov ali 9 milijonov din).

Za primerjavo: civilna lista italijanskega kralja znaša 58 milijonov frankov (okoli 150 milijonov din) na leto; približno prav toliko je dobival tudi bivši nemški cesar Viljem II. (Daily Express)

Nerodnost in tak

(fn) Pariz, aprila. Na križišču Haussmannovega bulvara, kjer je posebno živahan promet, je neka mlada avtomobilistka — po videzu sodeč, še ni bila prav vajena šofiranja — oplazila z blatnikom nekega pešca.

»Kje ste se pa učili šofiranja?« je negalantno zabevkalo prizadeti.

Brez pomisljanja mu je dama odgovorila:

»V tisti šoli, kjer ste se vi naucili... lepega vedenja.« (Journal)

Elektrika človeških oči

(eo) Newyork, aprila. Ameriški učenjak dr. Wallace Osgood Fenn, profesor na univerzi v Rochesteru, je dognal, da ustvari sleherni gib človeškega očesa slaboteni električni tok. Izdelal je celo občutljiv aparat, ki reagira na te »sočesne« toke in tako zabeleži prav vsak premik oči.

S tem aparatom je učenjak ugotovil, da se oko petkrat premakne, ko prebere eno vrstico v časopisu, da ostane nepremično, kadar človek zmaje z glavo, in da se enkrat premakne, če nagnese glavo na stran. (Time)

Nazorna prispodoba naše civilizacije

(gn) Pariz, aprila. Neki profesor je sestavil primerjalno tabelo naše civilizacije. Mož pravi:

Ce bi hoteli zgodovino človeštva od prvih začetkov do današnjih dni narisati v merilu človeka, ki

se je uprla njegovi besedi. Mala ženica je bila zdajci hrabra in odločna. Z njegovim vozom se je odpeljala domov.

»Tu v avtomobilu te počakam. In ce bi se karkoli zgodilo, tu imas moj naslov... Potem pridi pač ju tri, pojutrišnjem, kadar pač hočeš.«

Neodločno je stopala Nada po stopnicah navzgor.

Poslavljala se je, poslavljala od hiše, od sob, od vsega kar je v njih... Zakaj: zdaj bo odšla in se nikoli več ne bo vrnila. Predobro se je tega zavedala. Čudno: nič je ni pekla vest, nič je ni bolelo srce. S hladnim pogledom je objala sobo; samo majhna lučka je gorela na njeni toaletni mizici in medlo razsvetljevala tapete, ki so ji bile nekoč tako neznansko všeč. Pohištvo, ki si ga je nekoč sama izbrala in ki ga je s tako nežnostjo ljubila, ji je postal ozadji tuje in mrko. Mirno je stopila k pisalni mizi in napisala na košček papirja nekaj besed svojemu možu:

»Ne bodi hud name — novo življenje se mi smehlja. Premlada sem, da bi se starala v tej samoti brez ljubezni... Pozabil me boš. Ni kar me ne išči; odpotujem.«

Potem se je po prstih splazila v temnem spalnico. Medel jutranji svit je osvetljeval glavo njenega specrega moža. Spal je pokojno, mirno in

je danes star 50 let, bi rekli, da je ta človek prebil 49 let kot divjak in potujoč pastir (nomad); pred 6 meseci se je naučil piščan;

pred 60 dnevi je postal kristjan; 2 tedna šele ve, kaj je tisk; pred tednom dni je začgal poslednjega krivočera;

3 dni se šele vozi z železnico, in z odkritjem letalstva je proslavil svojo petdesetletnico.

Oba imata prav

(šN) Quebec, marca. Pred kratkim je dr. J. H. Putnam, generalni nadzornik za šolski pouk v Kanadi, napisal v nekem poročilu, da je »80% deklet namenjenih v zakon, preden učakajo trideset leto, in da bi zato morda kazalo, da se rajši uče česa drugač, kakor stenografske in glasbe, da bi se rajši učile, kako se postrelja pripravi in kosilo skuhata, kako se nogavice zakrpajo in gumbi prištejo...«

Tako je napisal dr. Putnam in je bil vesel, da je ožigosal nezdrevi sistem deklinskih šol — ni pa računal z gospo Casgrainovo, ženo samega predsednika poslanske zbornice in vneto prvoroditeljico za ženske pravice. Še preden se je uglednemu dr. Putnamu dobro posušilo črnilo njegovega poročila, je že dobil od nič manj ugledne gospo Casgrainove odgovor, da bi »tudi mlademu moškemu svetu kazalo, da se nauči popravljanja pipe pri vodovodu in kako se ubije jajce, ne da bi se zililo po tleh; da bo znal pripraviti skodelico čaja in jo ponesti svoji bolni ženi, ne da bi koga poparil, ne sebe, še manj pa njo...«

Kajti — tako konča modra gospa Casgrainova — gospodinjski pouk je resda v prvi vrsti ženskam namenjen, nič manj pa ni potreben moškim, saj je sreča vsakega gospodinjstva plod sodelovanja obeh! (Journal)

Si Franca Ferdinandu, avstrijskega prestolonaslednika, ki je padel 28. junija 1914 v Sarajevu pod krogli atentata, knez Ernest Henckel, se je zarobil z miss Marijo Terezijo, edinke na Dunaju živerega angleškega kapitana Georgea Woda in grofice Lonyayev. Presestljiva je podobnost mladega knosa z njegovim očetom, cigar smetjo sprožila najstrahotnejšo vojno vsem časov.

trdno. Če bi se bil zbudil, če bi jo bil vsaj z besedo ali z objemom pozdravil — morda bi ostala. Toda niti ganil se ni. Njegove ustnice so bile na pol razprtne, neme so bile nene karok vse tod okrog — in Nada je odšla iz spalnice, hladna in grozljivo mirna, odšla je, da se nikoli več ne vrne.

Preobleči se je moral. Težko se je ločila od mehkega sivega kožuščka, z žalostjo si je snela belo lasuljo in ko je zagledala na stol pred seboj slečeno zlato leskečočo se brokatno oblike, se je zdrznila. Nežno je pobožala šumečo svilo — poslavljala se je — potem se je brz vzrvnala in si sezula plesne čevlje. Počasi in premišljeno si je oblekla popotni kostum.

Vse to je trajalo le nekaj minut, in v teh minutah ji je bilo težko pri srcu. Poveznila si je zelen blouček na svetle lase in utrnila luč. Odšla je iz sobe; nikoli več je ne bo videla, nikoli več se ne bo vrnila...

V temnem predobjodu se je spomnila, da je pozabila rokavice. Spet je morala prizgati luč. Medtem ko je iskala rokavice, se ji je to noč že v drugo ustavil pogled v ogledalu. Tokrat se je zdrznila. V velikem ogledalu je zagledala drobno, prav čedno ženičico, toda v očeh te žene ni bilo več živega

Nevsakdanji mali oglas

(eo) Praga, aprila

V »Prager Presse« beremo: Naše uredništvo je dobito pismo, v katerem nas pisec prosi, da priobčimo zastonj tale mali oglas:

Ker ne morem in ne morem dobiti službe, sem pripravljen dati svoje telo na razpolago znanstveniku, ki bi hotel na živem telesu delati zdravniške ali kemiske poskuse.

Pisec tega pisma je 35 letni mož, oče osmih otrok in že 4 leta brez dela in zasluga. Njegovega malega oglasa uredništvo ne objavlja zato, da bi mu pomagalo dobiti službo, kakršno išče, temveč da opozori nanj ljudi, ki imajo kaj sreča in dobre volje.

»Aretirajte samce!«

(ew) Newyork, aprila

Prebivalci Aurora, neznanega mesteca v državi Illinois (USA) so napravili kaj nenavadni poskus. Porabili so 29. februar (dan, ki je za normalno leto tako rekoč itak odvišen), da so za 24 ur izročili vso javno upravo v ženske roke.

Ti funkcionarji v krilih, izvoljeni in izbrani po vseh pravilih, so bili večjidel zelo mladi: »županji« ni bilo niti 25 let, policijski šef jih je pa štel komaj 23. Enodnevni občinski svet se je hotel postaviti z nečim prav posebnim: dal je »redarkam« neusmiljen nalog, da morajo aretirati vse samce, kjerkoli jih dobe. In redarke si tega niso dale dvakrat reči: odpeljale so uboge samce v zapore in tam so jih strogo zaslišale, zakaj se ne oženijo, na posled so jih pa izpustile, a ne prej, dokler niso plačali globre v

VIM
čisti vse

Malo Vima na mokro krpo,
dobro zmiti in vse v hiši se bo
svetilo od čistote.

obliki... svile, cvetlic in sladkorčkov.

Do tod je ženska uprava še nekako funkcionirala. Toda ko je nekje v predmetju nastal ogenj, se je enodnevni »materi županj« vendorje zdelo modrejše poklicati na pomoč moške gasilce...

Ogledala v telefonskih govorilnicah

London, marec

Londonška poštna uprava namenava v vseh javnih telefonskih govorilnicah obesiti ogledala. Časopisi so se pa brz postavili po robu, zakaj premnogi trgovci, trgovski potniki in naposled časnikarski poročevalci sami so zagnali krik, da bodo odslej morali še dalje čakati pred telefonskimi govorilnicami kakor doslej; kajti sleherna lepotica si bo pred telefonskim ogledalom sveže poslikala pročelje svojega obraza in si znova zarisala zapeljive črte okrog oči in pordečila srčaste ustnice. Za božjo voljo, samo ogledal nikar!

Poštna uprava je pa drugega mnenja. Ogledala bodo visela v telefonskih govorilnicah; če bi pa res oviral telefonski promet, bo uredila poštna uprava poseben mehanizem, ki bo v določenem času ogledalo zastrli.

Ženske bolezni

Poznamo premočne menstruacije (mesečno perilo) vsled slabokrvnosti, zatem menstruacije, ki radi slabotnosti predolgo trajajo, potem zopet menstruacije, ki so zvezane z bolečinami in to pri raznih vnetjih in krčih, kateri so največkrat nervoznega karakterja. Premalo časa trajajočim menstruacijam, ali pa ce ista sploh izstane, je vzrok splošna telesna slabost. Ravnatak je pa tudi neredito menstruacija, ki nastopi prezgodaj ali prepozna, posledica slabe telesne konstitucije. Vse te motnje mesečnega perila povzročajo ženam mnogo skrb.

Teden dni pred pričakovanim nastopom menstruacije je treba prizeti z dnevnim pitjem Planinka čaja, kar naj traja 14 dni. Sedeče kopeli, lahka dieta, samo lahko prebavljivo meso, mnogo mleka, sadja in sočivja. Poskrbeti je za dobro čiščenje.

Gospodična, 24 let stara, je imela radi slabokrvnosti in slabotnosti zelo neredito mesečno perilo (menstruacijo). Stalno je trpela na migreni, bila je utrujena in zelo razdražljiva. Zdravljenje s Planinko čajem je povzročilo, da je menstruacija postala redna, brez migrene in nervoznih pojavov.

Reg. S. 529/36

»Plísite brez peresa!«

(zK) Rim, marca

»Odloži pero in opusti črnilo, pa bo vendor lahko opravil svojo korespondenco prav tako kakor doslej. Poslovni ljudem, ki se bodo ravnali po mojem nasvetu, bo prihranjeno mnogo denarja in jeze. Troškov nikakih. Moje pojasnilo vas bo osupilo. Stane samo 80 centesimov (2 din); priložite jih v znamkah!«

Tako se je glasil reklamni dopis, ki ga je razposiljal Andrea Battelli

iz Rima več tisočem trgovcem, industrijem itd. širom Italije.

In mož se ni ušel. Cele skladnice dopisov mu je romalo dan za danem v hišo in v slehernem pismu je bilo znak za 80 centesimov. Battellijev odgovor je bil pa tudi res na moč presestljiv. Razposiljal ga je kar na dopisnici; kratko in jedrnato se je bralo na njej:

»Piši svinčnikom, bedak!«

Potegnjenci so se hočejo nočesar smejali nesramni šali in se sami pri sebi sramovali, da so šli na limanice. Nekateri pa niso imeli pravega smisla za te vrste humor; zato so gospoda Battellija ovadili, češ da jih je osleparil. Policija je duhovitega »pridobitnika« aretirala, zdaj ga je pa sodišče zašilo za nekaj mesecev.

1 dollar za Shawovo misel

(eo) Madrid, aprila

Neki ugleden newyorski založnik je pri nekem slavnostnem sprejemu tako uredil, da je sedel zraven Bernarda Shawa. Toda slavni satirik ni pokazal posebnega veselja nad to soseščino; da mu ne bi bilo treba odgovarjati na založnikova vprašanja, se je delal, kakor da je zatopljen v globoke misli.

Nekaj časa se je Američan premagoval, potem je pa tem huje udarilo iz njega:

»Dovolite, mister Shaw: en dolar bi z veseljem žrtvoval, če bi izvedel, na kaj zdajle mislite.«

»En dollar? Toliko ni vredno,« je odgovoril Shaw, ne da bi bil trenil z očmi.

»Ni mogoče! Na kaj ste pa potem misili, mister Shaw?«

»Na vas...« (Ahora)

Pod goró...

Prišel je Abesinec iz Abesinije, živeti je hotel kakor mu gre; pod goró,

pod to goró zelenó.

Prišel je Italijan iz Italije, pozrl Abesinca in sankeje;

pod goró,

pod to goró zelenó.

</div

Kontesa Klara

Roman

Po francoskem izvirniku

Georges Chéret

priredil A. R.

slil. In naposled bo kontesi za trpljenje še zmerom ostalo dovolj časa.«

»Prav imate. Toda svojemu sinu moram vendarle povedati, kakšna nesreča ga je zadela.«

To reksi je vstala in stopila proti verandi. Tam je pomignila mlademu možu, ki je potrežljivo čakal, kdaj bo konec razgovora.

»Nu,« je veselo vzliknil, »ali je seje že konec, ali me pa kličete, da se tudi jaz udeležim?«

»Da,« je tisto odgovorila grofica. »Nekaj važnega ti moram zaupati, le bojim se, da ti bo šlo preveč do sreca.«

Mladi grofič se je zresnil.

»O čem govorite, mati?«

Gospod Bachelin, sin moj, je dobil od našega londonskega zastopnika pismo.«

»Zastraan pravde?«

»Da.«

Oktavij je pristopil bliže k materi in jo nežno prijel za roko:

»Izgubili smo, kaj ne?«

Grofica je presunilo, videč kako hladnokrvno je njen sin sprejel nesrečno novico. Vprašajoče je pogledala Bachelina, kakor da bi terjala od njega pojasnilo. Ker je pa notar molčal, se je spet obrnila k svojemu sinu.

»Tak si že vedel?« je vprašala in globoko zasopila. Kar oddahnila seje, videč, da se je Oktavij tako hitro vdal v usodo.

»Vedel ravno nisem,« je odgovoril mladi mož, »le slutil sem. Toda reči nisem maral nicesar, ker vam nisem hotel vere jemati. Zdaj vam lahko povem: že dolgo sem bil prepičan, da je pravda izgubljena, in zato me tudi ni preveč pretreslo. Hudo mi je bilo le zaradi moje sestre, ker je bila v nevarnosti njenega dota. Mislim pa, da se dáta stvar zelo enostavno urediti. Dajte Klari še tisti delež iz svojega imetja, ki ste ga meni namenil — zastraan mene bodite pa brez skrbi, se bom že kako prebil v življenju.«

Pri teh velikodušnih sinovih besedah je grofica zardela od ponosa. Obrnila se je k notarju in vzliknila:

»Kako sem mogla tožiti in obupavati, ko imam pa takega sina!« To reksi ga je sklenila v roke. »Vrl dečko si, sin moj!«

»Ne hvalite me,« je ganjeno odvrnili Oktavij. »Rad imam svojo sestro in vse bi dal, da bi bila srečna. A ko že govorimo o teh žalostnih rečeh — ali ne mislite, da je molk mojega bratranca nekako v zvezi z izgubljeno pravdo?«

»Ne, ne, motiš se, otrok!« je hlastno vzliknila grofica. »A če bi se Gaston res...«

»O, to naj vas ne skrbi, mati,« ji je skočil Oktavij v besedo. »Če bi se Gaston obotavljal izpolniti svojo besedo, danes ko mu moja sestra ne more več postreči z mi-

slom.«

Naj vam povem samo to, milostljiva, da poznam gospoda Renéja in njegovo sestro Suzano že od rojstva. Njegov oče me je štel med svoje prijatelje, in na to sem si nekoliko domisljal... To naj vam bo v pojasnilo, milostljiva, zakaj sem se vam drznil govoriti o njegovih čustvih. Upam, da mi ne boste zamerili. V mojih očeh ima gospod René le eno napakovo: svoje ime. Piše ga z eno samo besedo, brez opuščaja — čeprav vam, da je drugače njegova rodina zelo stara in ugledna. Bogove ali se niso njegovi predniki pisali z dvema besedama, pa so za velike revolucije opustili tako pisanje?«

»Naj le obdrži ime, kakor ga ima,« je rekla žalostno grofica. »Temu imenu dela čast, in v dobi, v kakšni živimo, to zadošča. Samo grofa Gastona poglejte: pustil je Klaro, ko je izvedel, da je brez denarja. Zdaj ga pa primerjajte z gospodom Derblayem, s tistim, ki ljubi obubožano dekle — pa mi povejte, kateri od obeh, plemič ali navadni meščan, je v resnici plemenit!«

Gospod Derblay bi bil srečen, če bi vas mogel slišati.«

»Ne omenjamte mu tega,« je resno odkimala graščakinja. »Kontesa Klara ne bi od nikogar sprejela velikodusnosti. Kolikor jo poznam, se mi zdi najverjetnejše, da bo ostala neporočena. Daj Bog, da je ne bi ta dvojni udarec preveč prizadel!«

Notar je malo pomolčal, nato je pa dejal z glasom, ki se mu je tresel od prikritega vznemirjenja:

»Naj se zgodi karkoli, milostljiva gospa, spomniti se, da bo gospod Derblay najsrečnejši človek na svetu, če mu vsaj upanja ne vzašete. Čakal bo, zakaj on ne spada med tiste, ki čutijo danes tako, jutri pa drugače... In zdaj, če mi dovolite, naj vam dam dober svet: ne govorite o tem gospodčini hčerki! Morda se bo mladi grof še premi-

»Notar meri na pisavo d'Erblay: d'inde (kakor v nemščini »von«) je na Francoskem znak plemstva

lijonom v vsaki roki, bi rekел, da grofi Beaulieuji niso tiste vrste ljudje, ki bi ga prijemali za besedo. Denimo, da se Gaston res ne bi hotel poročiti z mojo sestro: mislim, da ne bomo mi tisti, ki bi zato skodo trpeli.«

»To si dobro rekel, sin moj!« je vzliknila grofica.

»Imenitno, gospod grof!« je nadušeno pritrdir še notar. »In če mlada kontesa ni več dovolj bogata za takele lovece na doto, bo sama še zmerom zadoščala za tiste, ki ljubijo s srcem.«

Grofica je notarja strogo ošnila z očmi in mu brez besede zapovedala molk. Toda gospod Bachelin ni mogel skriti zadovoljstva, videč, da se je tako srečno končala kriza, ki se je bil tolkan bal; spoljšljivo se je poslovil od graščakinje in njenega sina in naglo, kakor so mu stare noge dale, krenil nazaj proti Malmaisonu.

popolnil svoje znanje, ko ga je kakor blisk z jasnega zadela brzojavka z doma: mati mu je umrla! Ta ko je njegova desetletna sestra Suzana ostala sprota, zakaj njegova očeta, vedno zaposlenega industrijske, so kupci ne prestano klicale na pot in ga ni bilo skoraj nikoli doma.

Toda nesreča pride redko sama. Ni še minilo pol leta po materini smrti, ko je očeta zadeba kap. Mladi René in njegova ljubljena sestra sta zdaj ostala res popolnoma sama na širnem svetu.

A če bi bilo samo to! Ko je začel pregledovati očetovo zapuščino, ga je čakalo nič koliko mučnih presečenč. Njegov oče, sicer bister mož in dober človek, je imel samo eno napako, a ta je odtehtala mnogo vrlin: lotil se je bil več stvari, kakor so mu jih sredstva dopuščala. In tako se je dostikrat zgodilo, da je sicer pri enem podjetju zaslužil, toda ves dobiček je komaj zadoščal, da je zamašil luknjo drugod. Neizogibne katastrofe ga je rešila smrt.

René se je mislil kot inženjer posvetiti bolj znanstvenemu raziskovanju kakor praksi. Toda stanje, v katerem je našel očetova podjetja, mu je vse načrte postavilo na glavo. Sicer bi bil lahko vse skupaj likvidiral in se potem šele lotil svojih načrtov. Toda bi posmenilo polom; kajti zapuščine je bilo komaj, komaj toliko, da bi za silo zadoščalo za kritje obveznosti — a kaj bi bilo potem s Suzano?

Niti trenutek ni takrat René premišljal: odpovedal se je svojim lepo načrtom in si naprtil na ramne težko breme, ki je bil njegov oče omahnil pod njim: postal je industrijec.

Težka naloga! Česa vsega ni bilo v zapuščini! Topilnica, kamnolomi, plavž! Toda René se je pogumno lotil težke naloge. Delal je neutrudljivo, skoraj noč in dan, več ko šest let. Kar je bilo v zapuščini gotovine, jo je naložil zboljšanje in moderniziranje naprav; in ko je tako spravil podjetja počasi na noge, jih je večjidel poprodal in si je obdržal samo tista, ki so se mu zdela najbolj donosna.

Po sedmih letih trtega garanja je bilo očetovo ime popolnoma oprano: vsi dolgo so bili popolnani in René je bil lastnik cvečete topilnice v Nivernaisu in plavža v Malmaisonu. Danes je bil popoln gospodar na svojem in se je zavedal, da lahko svoja podjetja še mnogo bolj razširi. Vsi, ki so ga poznavali, so ga spoštovali; če bi bil hotel kandidirati, bi bil izvoljen že vnaprej. Saj res! Morda bi ne bilo tako nápad, če bi malo razmisljil o tem. Človek nikdar ne ve, s čim ustrezajo ženski nečimernosti.

Tako je polagoma spet oživel upanje v Renéjevem srcu. Iztrgal se je iz svojih misli in krenil naprej.

Kmalu je prišel na prostrano jaso. Na desni je ležala dolina s polji in travnik, na levih so se vzpenjale skalne plasti; v njih so bili vhodi v rovom. Majhna rudniška zelezničica se je zložno dvigala k jaškom in je odvajala izkopano rudo naravnost v plavž.

Pogled v to realnost je Renéja popolnoma zdramil. Sklenil je malo pogledati, kako gre delo v rudniku, in je zavil na levo.

Toda čim bliže je prihal, tem bolj se mu je zdelo, da sliši neko vpitje in klice na pomoč. Ospešil je korak in ko se mu je odpril razgled, je res zagledal gruco razburjenih ljudi pred vhodom v rov.

Spustil se je v tek. Čez dve ali tri minute je bil že na kraju nesreče.

Prvi mah je izpregledal, kaj se je zgodilo. Zaradi premočenih tal

se je bila zemlja utrgala, vagončki so se prevrnili in ob znojaju počočja je pesek in les o količju zasulo voznika vlaka, dečka, kakih šestnajstih let. Več dininarjev in delavk je stalo na kraju — nesreče in vplilo v jadikovalo, sredi med njimi je pa na ves glas jokala neka ženska in vila roke.

René je odrinil ljudi.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal s strahom. Ko je jokajoča ženska zaledala tovarnarja, je udarila vše hujši jok.

»O, gospod inženjer,« je ihtela, »mojega sina je zasulo! Že vec ko tri četrt ure je pokopan v pesku...«

»Kaj ste storili, da ga rešite?« je resno vprašal Derblay in se obrnil k rudarjem.

»Odkopali smo pesek, kolikor smo le mogli,« je odgovoril eden izmed njih in pokazal na velik odkop, »toda tramovja se ne upamo dotakniti, zakaj ena sama neprevidna kretnja, pa se vse podre in nesrečnemu fantu potem ne bi bilo več rešitve; zmrvilo bi ga v kašo.«

»Še pred desetimi minutami nas je klical,« je jadikovala nesrečna mati, »a zdaj ga ne slišimo nič več! O, gotovo se je zadušil! Ubogi, ljubi moj Jacques, tako boš torej moral umreti brez pomoči! In nesrečnica se je med krčevitim hitem vrgla na tla, puleč si lase od obupa v nemoči.«

Derblay je dal enemu izmed rudarjev svojo puško, legel na zemljo in položil uho na tram, ki je molel iz peska.

Toda v peščenem grobu, kjer je ležal zasuti delavec, je vladala smrtna tišina.

»Jacques! je zavil tovarnar v tram. Jacques, ali me slišiš?«

Komaj slišno ječanje je odgovorilo Derblay.

»Ali me slišiš? Jacques!«

»Da!...« je prišel pridružen glas iz globine.

»Ali se lahko premaknes?« je vprašal Derblay dalje.

Nekaj časa je bilo vse tiho. Potem je prišel komaj slišen odgovor:

»Ne... Mislim... da imam... zlomljeno... nogo...«

»Ne bo se, dečko, takoj te bomo rešili!« je vzliknil René in se vzvratil.

»Naprej! Vzemite tiste drogove in vzdignite mi tale tram!« je zapovedal nato in pokazal na leseni kol, stisnjeni med razbitinami; zdele se je, da bo kakor nalač služil za vzdvod.

»Izklučeno, gospod, je odgovril delovodja in žalostno zmajal z glavo. »Tako bi se vse podrl! Samo ena možnost je: trije ali štirje krepki možje bi morali drug za drugim v jamo, da nesrečna razbremene Medtem bi pa z drogov vse skup podprli, toda nevarno bo, hudo nevarno in zelo verjetno je, da bomo spodaj ostali.«

»Vseeno, tvegati moramo,« je rekel odločno Derblay in preletel z očmi delavcev. Videč, da stoe vsi nepremično in v nem zadriga, je nabral čelo in rdečica ogroženja mu je sinila v obraz.

»Če bi ležal tu spodaj kateri izmed vas: kaj neki bi si mislil o svojih tovariših, če bi ga pustili, kjer je, in ne bi niti z mezincenti ganili, da ga rešijo? Nihče med vami nima poguma? Tudi prav; bom pa jaz tvegal.«

Brez pomisljanja se je sklonil in se spustil v malo prej odkopano jamo.

Med ljudmi je zavrlalo. Val občudovanja in hvaležnosti je zletel po mezincenti, in kakor da bi bil tovarnarjev zgled vili ljudem novega poguma, so se še trije ali štirje možje spustili za plavžarjem v izkop, vsi drugi so se pa z druženimi močmi uprli v lesene kole, da se ne bi podrli.

Spet je postal vse tiho. Slišalo se je le število obupane matere in težko sopenje reševalcev. Nekaj minut je preteklo, dolgih ko stotečje. Potem so se zaslišali vzlikli zmagoslavja.

Vsi blatni in umazani, z oprskanimi rokami so se prikazali na dan drugi za drugim štirje delavci in poslednji za njimi gospod Derblay z nezavestnim dečkom v naročju.

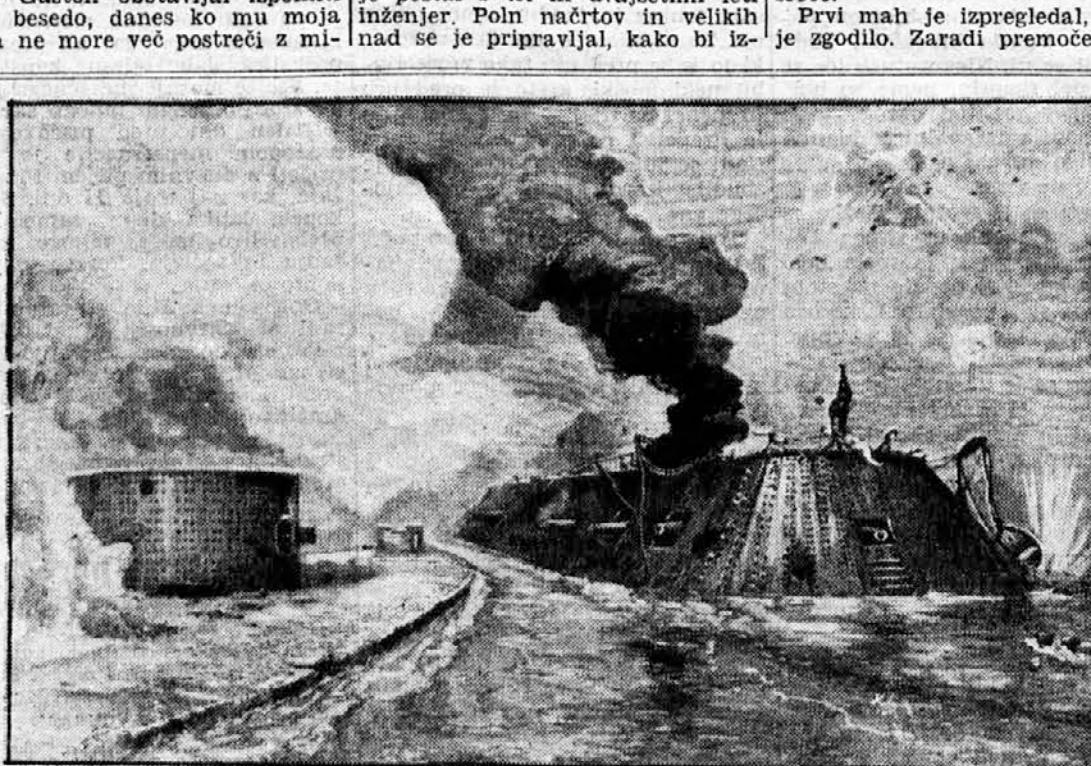
Trenutek nato so koli, ki so jih bili delavci izpustili, s strahovitim pokom treščili v globino.

Gledalci so nemo v spoštju stali okoli rešiteljev in rešenca, od veselja skoraj zblaznila mati pa ni vedela, ali bi najprej objela svojega sina ali se zahvalila tovarnarju.

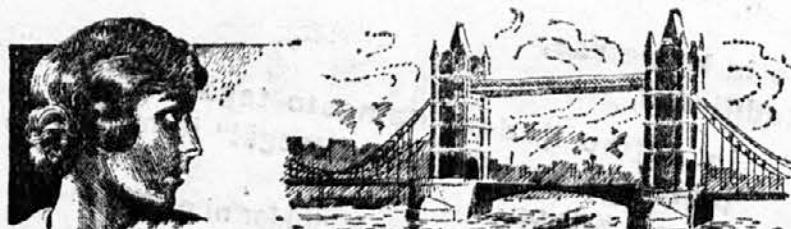
»Zdaj pa nesite dečka domov,« je rekел René, »in pošljite po zdravniku!«

To reksi si je popravil obleko, vzel puško in nadaljeval pot v Malmaison.

Novici o strašni nesreči je kmalu sledil glas o srečni rešitvi in ko se je René bližal gradu, je zagledeval svojo sestro, kako mu je v spremstvu notarja Bachelina prihajala naproti.

75 let je minilo 14. aprila, kar so se začele prve sovražnosti med severnoameriško Unijo (USA), in Ju

Njena velika ljubezen

PO FRANCOŠČINI PRIREDIL B.P.

27. nadaljevanje

»Artur je bil to!... Moj mož!« sem šepetal na tihem, strmeč v sličico v medaljonu. Ta dečko, ki sem mislila, da prebiva sam Bog vedi kje daleč in sem že obupala, da bi ga še kdaj videla v življenu — ta dečko je živel kraj mene že mesec in mesec! Ta dečko je moj mož — moj zakoniti mož, ki ga nisem marala priznati za svojega. In Artur je to vedel, pa mi niti z besedico namignil, da ve!

Zakaj mi je zamolčal stvar, ki bi mi bila tolikanj draga?... A ne samo to; mar me ni celo speljal na krivo pot, ko je dejal, da je moj tovariš iz otroških let že mrtev?... O, kako okruten mora biti ta človek, da mi je dal tak odgovor! In vendor: mar ni še preteklo noč dejal, da se je iz moje zvestobe do tega otroškega spomina rodila njegova ljubezen?

Ob tej misli me je stresel silen notranji drget.

Tak je tudi on ljubil svoje nedanjo tovarišico, ki jo je tolikokrat neusmiljeno tiranziral in jo hkrat jemal v varstvo? Spomnila sem se one blazne ježe, ko me je bil položil čez sedlo in pognal konja v dir. In v očeh me je zaskelelo ob spominu na bolest, ki ga je prevzela, ko sem nekoč skoraj utonila.

Mehansko sem si pritisnila medaljonsko podobico na usta.

»O Artur, moj dobri otroški tovariš! O Artur — moj mož!«

Takrat me je bolestna tesnobnost stisnila za srce.

»Moj mož!... To se pravi tisti, ki mi je še malo prej šepetal besede ljubezni, pa sem ga odslovila, ne da bi ga bila marala niti poslušati!...«

Ta misel me je žgala ko razbeljeno železo.

In takrat me je premoglo. Ne vedoč več, kaj počenem, sem planila k vratom in kakor v sanjah stekla po hodnikih do stanovanja svojega moža.

Niti trenutek nisem obstala pred vrat. Nisem pomisnila, da morda še spi ob tej zgodnji uri. Narobe; nekaj mi je reklo, da mora biti tudi on buden kakor jaz. Morda me celo čaka!

Odprla sem vrata in jih zaprla za seboj, še par hlastnih koračkov skozi zapuščeni salon in že sem stala na pragu njegove sobe... tiste sobe, ki sem se nekoga jutra prebudila v njej s tolikom grozo in studom.

Instinkt me ni varal: moj mož ni več spal. Ne samo da ni ležal: sploh ni bil legel to noč! Sedel je na vogalu divana in zasmiljeno strmel predse.

Zagledala sem ga prej, kakor je on mene uzrl. Videc ga tako otožnega, sem iztegnila roke proti njemu in neizrekljiva že-

lja me je takrat obšla po veliki ljubezni.

»Artur!«

V enem skoku je bil pokonci. Ko me je zagledal, je ves zmeden razširil roke.

»Renata!... Ti... ti... tukaj!...«

Njegove oči so se pogreznile v moje, vročično iskaje odgovora na neizgovorjeno vprašanje, zakaj sem prišla k njemu.

»Ti... ti!...« je ponavljal venomer.

Slutil je mojo goloto pod čipkami nočnega plašča. Cutil je mojo zmedenost, klic vsega mojega bitja po njem — in njegove roke so se me oklenile in me prizele na prsi.

»Ljuba, ljuba moja, prišla si!«

In ta objem mi je bil tako nebesko sladak, ustnica, ki se ni mogla odtrgati z mojega vratu, tako vroča in drgeča, da se mi solze sprostitev in neizrekljive sreče vlije iz oči.

»Prišla si!« je jecljal. »Prišla si!«

Potegnil me je na zofu in me v temes objemu vročično izprasaševal.

»Poklicala sem starega Johana... In on mi je vse povedal... Artur, vi ste bili!«

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlosti srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puhi

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

»Da, jaz sem bil!«

»In mi niste niti besedice omenili! Da niste poznali tega otroka, ste rekli — in vendor ste bili vi sami! Vi, Artur! O, zakaj mi niste tega takoj povedali!

Kako bi bila srečna in... in... niko vas ne bi bila tako... ne bi bila z vami tako ravnala...«

»Srce mojef! Vsega tega je zdaj konec; ne govoriva več o teh stvareh! Zdaj bova srečna z zmerom — za zmerom! Saj si zato prišla, da me nikoli več ne zapustiš, kaj ne?«

»Nikoli, Artur!... Toda povejte mi, zakaj, zakaj mi niste nikdar marali priznati, da ste bili vi moj dobr tovariš iz otroških let?«

»Ker sem bil srečen ob misli, da nosiš za vratom mojo sliko, in ker sem se bal, da bi se iz klubovalnosti ali iz mržnje ne ločila od nje.«

»O, Artur, te nevarnosti ni bilo nikoli... Glejte, zdaj vam moram pa jaz nekaj velikega priznati...«

»Nekaj velikega?«

»Da! V mojem srcu ste imeli zmerom samo enega tekmecea.«

»Tekmeca? Koga?«

»Dečka v medaljonu.«

10

Sklep

Tem vrsticam, ki so popisale povest mojega zakona, nimam ničesar več dodati.

Svojim rojakinjam na Francoskem nikakor ne želim, da bi ob polnoletnosti doble že kar kot nekako dedično zakonitega moža iz tujine; kajti včasih je takšna zadava hudo nerodna!

Če bi jim pa muhasta usoda vendarle podobno zaigrala kakor meni, jim svetujem in želim, da bi bile nekoliko gibnejše, kakor sem bila jaz nasproti svojemu možu, ko mi je padel tako rekoč z neba. Toda naj bo mož, ki ga

Planinka čaj Bahovec za Din 20

Reg. 8, 529/36

tak ali tak, iz vsega srca jim želim, da bi doble takega, kakor je moj Artur Winterton, najdražji in najboljši mož, kar si jih morem misliti pod solnem božnjem.

Z mistrom Bennettom sem večkrat govorila.

Nekoga dne sem ga vprašala, zakaj je takrat tako pritiskal, da naj ljubim svojega moža in si pridobim njegovo ljubezen.

Moje vprašanje ga je prvi mah nekam zmedlo. Spomnilo ga je prizora, ki mu najbrž ni bil v preveč prijetnem spominu. Nu, vzliz temu ni čkal, da bi ponovila svojo prošnjo.

»Gotovo se še spomnите,« je odgovoril, »da sem se najprej pomenil med štirimi očmi z lordom Wintertonom, in še potem sva imela midva oni odločilni razgovor.«

»Da, najprej ste govorili z mojim možem.«

»Nu, danes vam lahko povem, da sem imel mnogo truda, preden sem ga pregorovil: ni hotel in ni hotel videti v vas svoje žene, še manj pa da bi le poskusil živeti v slogi in prijaznosti z vami. Zato sem moral seči po nekaj drugačnih sredstvih, če sem hotel dobiti njegov pristanek.«

»Po kakšnih sredstvih?«

»Tako boste izvedeli, mylady. Spodetka ste hoteli, da se poroka razveljavlji, lord Winterton se je pa temu uprl. Tedaj sem mu povedal, da bi brez slehernega dvoma pravdo dobili, če še na sodišče in da bi ga ta istorija, do slednje podrobnosti premestila v časniki, hudo osmešila v javnosti. Potem sem mu dopovedal, da bo vašo pritožbo le takoj onemogočil, če boste vi iz lastnega nagiba pristali na sozitje z njim. V tem primeru se vključujem to dolgo povest, da se je že pred nekaj meseci staremu Johnu izpolnila njegova najsrnejsja želja: moj Artur je dobil Arturčka, in ta malo gospodek je že zdaj najljubkejši in najbolj samosilniški otroček, kar sem jih kdaj srečala na tem božjem svetu.«

lord Winterton kompromitirati, samo zato, ker je to šlo njegovim osebnim koristim v račun. Reči moram, dragi moj gospod Bennett, da je bilo vaše početje vse prej ko pošteno.«

»Priznam, mylady. Zato sem si tudi tolkanj prisadeval pri vas, da si boste skušali pridobiti ljubezen svojega moža — zato, da vsaj nekaj razbremenim svoj vest.«

»O, zdaj še razumem, zakaj se je Artur tako razsrdil oni preveč prijetnem spominu. Nu, vzliz temu ni čkal, da bi ponovila svojo prošnjo.«

Z trenutek sem se zamislila; potlej sem pa tihom pripomnila:

»Človek pač ni sam svoje usode gospodar. Lord Winterton in jaz sva bila oba sveto prepričana, da najina značaja nista drug za drugega. Zato sva oba skrivala in tajila svojo ljubezen — toda obenem je njega grizo ob misli, da se ne bo njegova žena nikoli toliko ponizala, da bi mu priznala svojo ljubezen.«

Vesel nasmešek mi je razklenil ustnice v spominu na prestano ljubezensko gorje.

»O, kolikokrat sem ugibala, ali nisva samo zato tako druga drugega trpinčila, ker sva le predobro vedela, da bo sleherni udarec v živo zadel...«

Zdaj je hvala Bogu tega končec; danes sem prava žena lorda Wintertona in ne morem biti srečnejša, kakor sem.

Povedala bom še, zdaj ko končujem to dolgo povest, da se je že pred nekaj meseci staremu Johnu izpolnila njegova najsrnejsja želja: moj Artur je dobil Arturčka, in ta malo gospodek je že zdaj najljubkejši in najbolj samosilniški otroček, kar sem jih kdaj srečala na tem božjem svetu.«

Cenjene bralce opozarjam, da smo v predzadnji številki začeli približevati naš novi ljubavni roman »Kontesa Klara« — roman, ki bo po svoji dramatičnosti, čustveni razgibanosti in napetosti ljubavne zgodbe vreden, da se postavi v isto vrsto z romani »Njena velika ljubezen«, »V naročju sreće« itd. Preberite začetek romana »Kontesa Klara« v štev. 13 in 14 in današnje nadaljevanje na 4. strani!

Anekdot

KAKO JE DEMOSTEN PRIPRIVAL MNOZICO, DA JE POSLUSALA NJEGOV GOVOR

Ko je slavni grški filozof in govornik Demosten (384—322 pred Kristusom) na nekem trgu govoril ljudstvu o reformah državnega življenja, je omenil tudi več anekdot. Med govorom je opazil, da se množica na svoj način zavabila in ji ni mnogo do govornikovih besed. Da bi zbulil zanimanje v njej, je začel pripovedovati tole anekdot:

»Neki mladenič je potoval v mesto Megaro in si je pri nekem kmetu izposodil osla. Kmet je šel z njim. Opolne je pritisnila huda vročina, zato je hotel mladenič ustaviti osla, da bi se v njegovi senci nekajko odpočil. Lastnik pa tega ni hotel dovoliti, češ da je posodil samo osla, ne pa tudi njegove sence. Začela sta se prerekati...«

Tu je Demosten prenehal in hotel oditi z govorniškega odrada. Radovedno ljudstvo je pa sililo vanj in ga prisilno, naj vendor pove do kraja, kako se je končal spor med mladeničem in oslavljencem.

»Torej vas bolj zanima oslova senca kakor važna državna vprašanja!« se je začudil Demosten.

Poslušalci so osramočeni priznali, da ima Demosten prav. In tedaj je veliki govornik spet nadaljeval svoj prvi govor. Samo da ga je množica to pot poslušala z napetim zanimanjem do konca.

GALSWORTHY IN SIROMAK

K znamenitemu angleškemu romanopisu Johnu Galsworthiju je prišel nekoga dne slabno oblecen in sestradan mož in je prosil pisatelja podporo. Galsworthy mu je odgovoril, da mu denarja ne more dati, zato mu pa dà svoj novi, še nerazrezen roman.

»Prečitate to knjigo,« mu je reklo.

»V njej boste našli mnogo utehe za svojo bedo.«

Prosilec je knjigo spravil, se zahvalil in odšel.

Dva dni nato je Galsworthy istega moža srečal na cesti in ga je vprašal:

»Nu, kako vam je ugajal moj roman?«

»Vaš roman je res zanimiv, mister Galsworthy,« je odgovoril siromak.

»Najzanimivejši sta bili pa 52. in 53. stran; tam sem namreč našel ban-

kovec za 1 funt.«

Friderik Veliki je bil precej muzikal in je rad poslušal godbo in lepotje.

Ko je gostovalo v Berlinu neko potuječe italijansko operno gledališče, so predstavili kralju najboljšega pevca, Friderik Veliki ga je pozdravil z besedami:

»Vi ste torej oni znameniti peveci, ki so mi o njem že toliko pripovedovali?«

Tenorist, klijub svoji siromašni zunanjosti hudo domisljav mož, je odvrnil:

»Da, veličanstvo! Glas, ki me je narava z njim obdarovala, je tako božanski, da lahko z njim vse dosežem, kar le hočem.«

»Če je tako, priatelj,« je menil kralj,

»Začni, zelite, prosim?«

»Vzemite tale las iz juhe! Če se mi bo las zahotel, jih bom že sam načrnil!«

Humor

Iz otroških ust

Neki učitelj pripoveduje: V prvem razredu sem razlagal o rokodelcih. Vprašal sem:

»Nu, Janezek, k

Skrivnostni Fantomas

Detektivsko-kriminalni roman

Marcel Allain in Pierre Souvestre:

7. nadaljevanje

Kmalu nato so se odprla vrata posvetovalnice; vstopili so porotniki, za njimi sodni predsednik v rdeči in dva sodnika v črni obleki. Nazadnje sta vstopila še višji državni pravnik in sodni zapisnikar.

Ko je predsednik opravil običajne formalnosti, je sodni zapisnikar prečkal obtožnico. Na nejveljivo vsega občinstva je govoril tako tisto in nerazločno, da so še v prvih vrstah komaj razumeli odlomke nekaterih odstavkov. Dva porotnika sta celo nastavila roko na uho, da bi bolje razumevali.

Obtoženec si je med čitanjem obtožnice podpiral glavo z obema rokama; tu pa tam je težko in globoko vzduhnil, enkrat je celo pridruženo zastikal. Ko je zapisnikar končal, se je Etienne Rambert združil iz svojih zamisljenosti. Predsednik ga je poklical:

»Obtoženec, vstanite!«

Obtoženec je vzrepetal, mišice na obrazu so se mu napale; vstal je.

»Vaš imen?«

»Hérvé Paul Etienne Rambert.«

»Pokaže?«

»Trgovec. V Južni Ameriki obdelujem farme za kavček.«

»Koliko ste star?«

»Devet in petdeset let.«

Po kratkem odmoru, ki ga je predsednik porabil za viščenje svojih načinkov, je nadaljeval zasljevanje:

»Mislim, da je vprašanje, ali ste razumeли vsebino obtožnice, sprito vaše izobrazbe nepotrebno?«

»Razumel sem jo, vendar ugovaram nekaterim točkam, zlasti očitku, da sem zanemaril svojo dolžnost kot mož časti, svojo dolžnost kot oče...«

»Oprioste,« ga je razdraženo prekinil predsednik, »zaj mi do tega, da na dolgo in široko besedično in mlatile prazna elamo. Moja vprašanja bodo jasna in razumljiva. Na vse točke obtožnice boste po vrsti odgovarjali; takrat boste imeli za ugovore dovolj priložnosti.«

»Prosim vas, vprašajte me!« je odgovoril Rambert s prav tako pobitim glasom, kakor je bil dotlej govoril.

*

»Vnaprej vas moram opozoriti, da ne pozabite posebne ugodnosti, ki vam jo je sodišče izkazalo, saj ste bili ves čas do razprave svobodni!«

Obtoženec se ni zmenil za zbadljivo opominjo.

»Torej; obtožnica pravi, da ste umorili svojega sina, osumljenega umora grofice Langrinske, da ste ga namestoma umorili, hoteč preprečiti onečiščenje svojega imena, zakaj zdi se, da vam je mnogo na tem, da bi nikoli ne stali pred sodniki kot oče zverinskoga morilca.«

Rambert je komaj brzal svoje ogorenje, ko je odgovoril:

»Gospod predsednik, obtožnica mi ne očita, da sem umoril sina zaradi prepante častiljnosti, da se ne bi občitalo moje ime... Obtožnica trdi samo to, da sem umoril svojega sina zato, da bi ga obvaroval rabljive sekerice.«

Predsednika je ta energični odgovor zadel v živo; izprevidel je, da tega starega potrege moža ne bo zlepa ugnal. Listal je po spisih, potlej je pa vprašal:

»Zakaj ste preiskovalnemu sodniku odrekli sleherni odgovor na njegova vprašanja?«

»Sicer ne razumem, gospod predsednik, kakšen pomen naj ima to vprašanje, ker pa želite odgovor... V preiskavi sem odrekli sleherno izjavo,

ker se mi je zdelelo popolnoma odveč in jalovo, da bi se zagovarjal pred preiskovalnim sodnikom, vedejo, da bodo vse moje besede naletele na hladno nerazumevanje, da ne rečem kaj hujšega... Preiskovalni sodnik je hotel izsiliti priznanje, da sem umoril svojega otroka, hoteč ga rešiti strošnosti postave — toda tega mu pač nisem mogel priznati in nikoli ne bom mogel. Stojim pred porotniki, gospod predsednik, ki je gotovo med njimi tudi kak oče, ki bo utegnil čutiti z menoj, ki bo razumel strahote te tragedije, ki bo razumel, kaj je pretrpele moje očetovsko srce, ko sem izvedel po šestdesetih letih neomažečevanega življenja, da je moj sin edinec izvršil umor, nizkoten umor...«

Z globokim stokom je obtoženec izgovoril poslednje besede.

Med poslušalci so si ženske brisale solze, baronica Vibrayska je pridušeno ihela. Tereza je točila debele solze. Muški so živčno pokašljevali, porotniki so se pa trudili, da bi jih obtoženec govor ne ganil, trudili se, da bi ostali nedostopni lepim besedam. Predsednik Bonnet se je sklonil k Dollonu.

»No, videli boste, gospodu Rambertu se bo predznost že otevrala!

Popolnoma zgrešeno je že se hoh

človek tako postavljal pred sodnikom — izkušnje imam. Bodite prepričani, da kazen ne bo majhna!«

Predsednik je ošnili občinstvo z nepriznanim pogledom, potlej se je pa spet obrnil k obtoženemu:

»Tak tako! Zato ste bili med preiskavo tako zapeti! Reči moram, vaša izjava je res nekam zelo čudna.«

Rambert je predzrno odgovoril:

»Prepričan sem, gospod sodnik, da jih je lukaj mnogo, ki razumejo in razločno, da so še v prvih vrstah komaj razumeli odlomke nekaterih odstavkov. Dva porotnika sta celo nastavila roko na uho, da bi bolje razumevali.«

Obtoženec si je med čitanjem obtožnice podpiral glavo z obema rokama; tu pa tam je težko in globoko vzduhnil, enkrat je celo pridruženo zastikal. Ko je zapisnikar končal, se je Etienne Rambert združil iz svojih zamisljenosti. Predsednik ga je poklical:

»Obtoženec, vstanite!«

Obtoženec je vzrepetal, mišice na obrazu so se mu napale; vstal je.

»Vaš imen?«

»Hérvé Paul Etienne Rambert.«

»Pokaže?«

»Trgovec. V Južni Ameriki obdelujem farme za kavček.«

»Koliko ste star?«

»Devet in petdeset let.«

Po kratkem odmoru, ki ga je predsednik porabil za viščenje svojih načinkov, je nadaljeval zasljevanje:

»Mislim, da je vprašanje, ali ste razumeли vsebino obtožnice, sprito vaše izobrazbe nepotrebno?«

»Razumel sem jo, vendar ugovaram nekaterim točkam, zlasti očitku, da sem zanemaril svojo dolžnost kot mož časti, svojo dolžnost kot oče...«

»Oprioste,« ga je razdraženo prekinil predsednik, »zaj mi do tega, da na dolgo in široko besedično in mlatile prazna elamo. Moja vprašanja bodo jasna in razumljiva. Na vse točke obtožnice boste po vrsti odgovarjali; takrat boste imeli za ugovore dovolj priložnosti.«

»Prosim vas, vprašajte me!« je odgovoril Rambert s prav tako pobitim glasom, kakor je bil dotlej govoril.

ubožec zdaj mrtev! Samo to še vem: Charles je bil moj sin! Kako bi le mogel kot oče želeli, da si sam konča življenje! Samo to vem, da se je ubožec omračil um — in da je bil moj otrok!«

Gospodje porotniki bodo prav govoriti upoštevali vaše izjave. Najava nejšnjih vprašanj se torej ogibate. Ali mi bočete vsaj povedati, kakšne namene ste imeli? Ali ste svojemu sinu svetovali, kaj naj storiti? Če niste želeli, da si sam sodi, če ga niste nameravali umoriti — kakšni so bili potlej vaši načrti? Česa ste si želeli?«

»Poznam sem samo eno željo: pozabil Slikal sem Charlesu, kakšno življenje ga čaka, če pride v roke ravnice, če ga strogi sodniki zapro, nemara do smrti, bodisi v kaznilnico ali v blaznie! Svetoval sem mu, naj za zmerom izgine...«

»Priznate torej, da ste mu pokazali pot v samomor?«

»Skušal sem mu samo pojasnil, da mora pobegniti v tujino, čez lužo...«

Predsednik je, nekaj časa listal po spisih, da bi v poslednjih vprašanjih razjašnil porotnikom položaj. Potem je pa vprašal obtoženca:

»Ali ste se zelo začudili, ko ste izvedeli o sinevi smrti?«

Toda niti to vprašanje ni razočarilo Etiennea Ramberja. Ne da bi posmial, je odgovoril:

»Nisem se.«

»Kake ste se ločili od svojega sina?«

»Neko noč — poslednjo — svraček v nekem kozolcu; do snurki izčrpana, telesno in duševno strta do skrajnosti. Molil sem Boga, naj se

**Kemično čiščenje oblek
pralnica in svetlostikalnica
Fran Šimenc, Ljubljana.**

Kolodvorska ul. 8

sprejemalište Knafljeva ul. 2

naju usmili, rotil sem ga, naj naju reši. Bilo je v bližini reke Dordogne. Ko sem se drugo jutro združil, sem bil sam... moj sin je izginil. Ni ga bilo več poleg menega... Drugega ne venuje njeesar več.«

Tak tako, drugega ne veste njeesar več — kako pa to, gospod Etienne Rambert, da ste čez nekaj dni obiskali kriminalnega nadzornika Juva in ga prosili, naj vam pove, ali je utopljenec res vaš sin? Prišli ste h gospodu Juvu ob uru, ko so komaj pri večernik izšli, ki so poročali o najdbi utopljenca v Dordogni. Ali mi lahko o tem kaj natančnejšega poveste... Kdo vam je navdahnul to misel, da ste obiskali gospoda Juva, kje ste staknili njegov naslov in kako mi boste pojasnili, da ste neposredno po izidu prvega večernikov stopili v njeovo stanovanje? Pojasnila na to vprašanje nam bodo zelo dobro došla, gošč Rambert.«

Etienne Rambert se je dobro zavedal, kako neusodna utegnejo postati ta vprašanja zanj, da ga utegne neprimesljiven odgovor zaplesti v goščavo protišlovlja. Obrnil se je k porotnikom, pričkal ali ne?«

»Na to vam ne morem odgovoriti, gospod predsednik! Moj sin je bil pač duševno bolan, ni bil pa hudodelec! Saj niti zdaleč ni imel vrzka za umor. Opozoriti vas moram na to, da je njegova mati v blaznicu! In če je fant umor res izvršil, ga je izvršil prav gotovo v trenutku, ko ni bil odgovoren za svoje dejanje, ko so se mu niti jasna razuma zapleti! Moj sin je mrtve, ne morem imeti očeta omameževati njegovega spomina, nočem ga poleptati v blato!«

Etienne Rambert se je dobro zavedal, kako neusodna utegnejo postati ta vprašanja zanj, da ga utegne neprimesljiven odgovor zaplesti v goščavo protišlovlja, ki je sicer pričal o globokem strokovnjaškem znanju, vendar je bil le preveč izmetničen. Prišlihili so šele takrat, ko je s povzdignjenim glasom napovedal predlagal dosmrtno ječo.

»Gospodje — ne morem več! To zasljevanje je natezalnica, ki ji v svoji žalosti nisem kos. Samo to po-

povedati?«

»Nisem rekel, da je priznal.«

»Klijub temu se je tako slišalo... Pomenimo se dalje! Kaj ste počeli od tistih dob, ko ste pobegnili z gradu?«

»Plazila sva se po poljih, skrivala sva se po gozdovih — samo da ne bi srečala žive dušel! Le poredko sva se v zgodnjih jutranjih urah zatekla v kakšno vasio, da si nakupiva živava... Pekel je bil najina pot! Najstrahotnejši pekel, ki si ga more človek naelikati.«

»Kako dolgo sta blodilac?«

»Štiri dni sva tavalova okoli, gospod predsednik. Štiri dni in štiri noči sem spremuljal svojega ubogega otroka...«

»Pelega dne ste ga torej šele umorili?«

»Za božji čas! Razumite me vendar: Nisem ga umoril! Prisežem, da nisem umoril svojega sina!«

»Torej nočete priznati, da ste umorili Charlesa Ramberta?«

»Ne! Storil sem samo, kar mi je veleno dolžnost!«

Predsednik je ogorčeno udaril z roko po mizi:

»Venomer takšnile nejašni odgovori, takšni otročji izgovori... Bolje bo za vas, če boste odgovarjali razumno, obtoženec! — Ali bi vam bilo mar več, če bi bil šel vaš sin prostovoljno v smrť?«

»Gospod predsednik, prosim vas, ročno, videli boste, gospodu Rambertu se bo predznost že otevrala! Popolnoma zgrešeno je že se hoh

novim, kar sem zmerom pribijal: Nedolžen sem; nisem se umazal s krvjo svojega sina!«

Obtoženec je sédel; nekaj sekund se je zdelelo, da bo zdaj zdaj omedel. Bil je živ, slika premaganca.

»Gospod Rambert,« je vprašal predsednik razburjeno, »stroej nočete več odgovarjati na vprašanja sodišča?«

Obtoženec je nemo odkimal.

Predsednik se je obrnil k porolnikom:

»Obtoženčev sklep, da ne namerava več odgovarjati, je skoraj tako kaže priznanje. Obtoženec, ki se ne zavda krivde, nima vzroka, da bi soščiš odrekli odgovor. Prosim vas, gospodje porotniki, upoštevajte to okoliščino. Sodišče bo zdaj zaslilo še prične. Pripomniti moram, da sodišče ni moglo izročiti vabila najava nejšnjih vprašanj sodelovalcem.«

Drug za drugim so se vrstile prisjetne, ki metje, ki so Ramberta srečali na begu, predajoči živ, ki so jima prodali hrano. Izpovede teh prič niso prinesle nič novega. Po zaslisanju je sprengovoril spet predsednik:

»Sodišče ni vabilo kriminalnega nadzornika Juva, ker so ga že v Parizu pod prisego zaslili. Njegove izvedbe ležijo tu pred menoj; torej ni bilo potrebno, da se potrdi gospod nadzornik osebno semkaj. Dalje ni med pričami gospodin

občinstvo prisluhnilo, ko je predsednik spregovoril:

»V imenu narodovem! Obtoženec Hervé Paul Etienne Rambert...«

Sledil je strašansko dolg in izumetnjen stavek, opremljen z vsemi mogočimi, potrebnimi in nepotrebnimi jezikovnimi okraski — občinstvo je bilo napeto — dokler ni prišel do konca:

»...je oproščen.«

IX

Sonja v kopeli

Prekrasen „Packard“ je drvel po Elizjenskih poljanah proti „Zvezdi“ in zdajci obstal pred orjaško palaco hotela „Royal Palace“. Iz avtomobila je skočila mladostna dama kakšnih tridesetih let, oblečena na moč elegantno. Samozavestno je krenila po sprejemni veži do dvigala, in od vsepovsod so se ji vladljivo priklanjali hotelski nameščeni, gostje so jo pa občudovali in zavistno ogledovali. Komaj je boy zaprl vrata dvigala, mu je že namignil neki gospod, ki mu je bilo na oku videti, da ni vajen velemesnega življenja.

»Kdo pa je ta dama?« je vprašal.

»Princesa Sonja Danidova,« je precej gladno odvrnil boy.

Princeso Danidovo so v hotelu »Royal Palace« visoko cenili: vsako leto je prebila najmanj šest mesecev v Parizu, in ves ta čas je stanovala v najrazkonejših sobahnih tretjega nadstropja tega gosposkega hotela. Višoka pariška družba jo je spoštovala, zakaj ugledna dama je občevala v družbi veleuglednih politikov in finančnikov, celo v sklenjene saintgermanske krožke so jo radi vabili. Mlađa princesa je bila vsestransko izobražena, bila je nenavadno muzikalna, zabavna in duhovito zgovorna. Zibelka ji je tekla v Rusiji, vendar je morala že za februarjsko revolucijo skupaj z očetom pobegniti; tako je rešila skoraj vse ogromno družinsko premoženje, ki bi ga bili sicer boljševiki neusmiljeno uničili. Knez, njen oče, je bil pravno nasprotje drugih ruskih emigrantov; lenuharjenje mu ni bilo po godu, zato si je prav kmalu našel vodilno službo pri nekem angleškem petrolejskem koncernu. Seveda je bil zaradi tega zvečine v inozemstvu. Tu pa tam je pisal hčerkki kakšno pismo, včasih ji je poslal kakšno razglednico ali bančno nakazilo, zdaj iz Indije, zdaj iz Perzije, iz Iraka in iz še bolj oddaljenih krajev. Prav redkokdaj je prišel za par dni v Pariz; po navadi se je sestal s hčerkko v Opatiji, v Monte-Carlu ali v Londonu. Sloves princese Danidove je bil popolnoma neoporečen, čeprav so si včasih kakšni zavistniki šepečeli, da utegne gospoška princesa igrali skrivnostno politično vlogo, čeprav so nekateri ugibali, da ji Nadina, njena komornica, ne utegne biti samo komornica... Toda vsa namigavanja so bila jalova, zakaj nihče ni mogel očitati princesi niti najmanje nekorektnosti...

Sonja Danidova je stopila za nekaj trenutkov na mostovž svoje vogalne sobe, odkoder je imela krasen razgled na avenijo Elizjenskih poljan. Potlej se je zehaje vrnila v sobo in odšla v spalnico. Prizgala je luč in zaklicala s svojim zastritim, pa vendor zvonikom glasom:

»Nadina!«

Na nizkem divanu v kotu spalnice se je zdaj zdržala prekrasna, vročkryna mlada dekleca in se zaspala zazrava v bleščečo luč.

»Nadina, slegi mi plašč in sezuj mi čevlje! Strašno sem utrujena!«

Nadina, prekrasno bitje, drobeno, gibeno, strumno, zagonetno polti in temnih globokih vodnih oči, ki so v njih goreli majencni plamenčki, otrok gorč, nenavadno lepa in prikupana... Nadina torej — tako iznenašena prebujena, še na pol zaspana — je bila kakopak v prvem hipu nekam nerodno in leseno... Sonja Danidova je postala nestrpna in jo je že dvakrat ali trikrat pokarala:

»Tak pazi vendor!«

In ker Nadina spet ni mogla priči ustreži želji svoje gospodarice, ji je princesa šeurovo prilepila zašnicico.

»Tepli me pa ne boste!«

Sonja je strmo in ledeno pogledala svojo komornico.

»Tako me prosi odpuščanja! Po-klekni, pri priči!«

Dve, tri sekunde je zrla Nadina prinesi v oči, ponočeno, sovražno, zaničljivo — potlej je sklonila glavo in po malem upognila koleno.

»Oprostite!«

Sonja Danidova je prisrčno prijela dekleco za roko:

»Ze prav, otrok moj! Saj nisem huda nate. Toda zdaj bi bila rada sama. Pojd v svojo sobo in lezi... Pozno je že. — Sicer pa, rajši mi še brž pripravi kopel, okopala bi se še rada, to me bo osvežilo in bolje bom spala.«

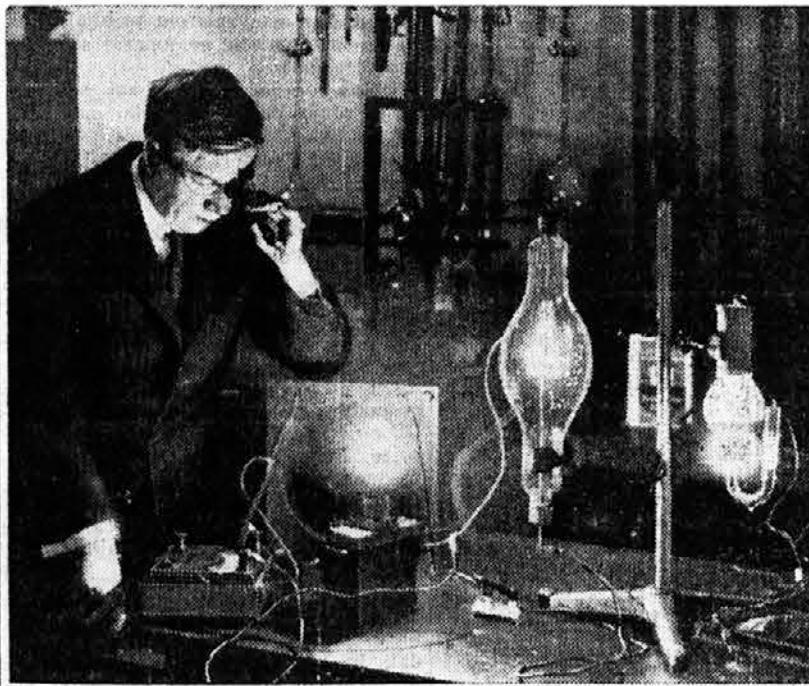
Cez deset minut se je komornica vrnila:

»Kopel je pripravljen!« je rekla in poljubila princesi prste. Potlej je brž odšla.

Ze na pol slečena je odšla Sonja Danidova v kopalnico, toda na pragu se je zdaj ustavila in se obrnila:

»Nadina, ali si še tu?«

Nihče ni odgovoril.

Umetno solčno luč je odkril v nekem ameriškem laboratoriju holandski profesor C. Bolweiter: njena jakost je toliko, da dà ne samo ultravijoličaste žarke nego — prav tako kakor solčna svetloba — tudi druge mavrične barve. Na naši slike vidimo takšno živerebro luč, ki jo opazuje ameriški fizik Marden skozi spektroskop. Na desni je imitacija prve ogljene obložnice, s kakršno je leta 1835 prvi delal poskuse angleški fizik Davy: ohe svetliki nazorno kažeta razvoj električne razsvetljave v zadnjih 100 letih. Fiziki skušajo zdaj novo svetlico prenesti iz laboratorija v splošno rabo.

»Nervozna sem,« si je dejala Sonja, »zdelo se mi je, kakor da sem slišala korake...«

Ceprav ni bila Bog ve kako boječa, se je hotela vendor prepričati, ali ni morda kakšna sumljiva oseba zašla v njene sobane. Razgledala se je po vseh sobah, pokukala je na mostovž, počenila je in pogledala pod posteljo — vendor ni nikjer našla ničesar sumljivega. Prepričala se je, da so zvonce v redu, tako bo vsaj lahko v nevarnosti poklicala služabništvo na pomoč. Pomirjena se je vrnila v kopalnico. Sleklka se je do golega in slopila v gorko, odišavljeno vodo...

Nadina ji je po navadi položila na stol ilustrirane časnike in revije. Princesa se je zleknila v vodi, segla po reviji in začela brati. Zdaj je zaslila lahko škrebetanje. Vzrvnala se je in se ogledala na vse strani, toda nju ni bilo videti!

»Zadnji čas je že, da se malo posvetim svojim živcem!« je pomisila in se spet zatopila v branje. Nenadoma je pa začutila na ustih krepko roko, hotela je zagrabit za visečo vrvo zvonce, toda moška roka ji je jekleno stisnila zapestje. Naga princesa se je bržkušaškašala, da sem bil v družbi vaših občevalcev...«

»Sicer ne vem, ali se šalite ali resno

»Ne vpijte, za božji čas — to bi posmenilo vašo smrt! Povedal sem vam že. Pozvonili bržas ne boste, saj bi morali svoje prekrasno marmornato telo spet dvigniti iz kalne vode... sicer bom pa že še o pravem času preprečil tak poskus...«

»Ce vam je do denarja, do dragotin — vzemite jih, toda izgignite mi izpred oči!«

Mož se je ravnočasno ozrl na dragnote, ki jih je bila princesa položila na toaletno mizico. Zdolgočaseno je dejal:

»Prav čedne reči...«

Segel je po stolu in prijateljsko privedel h kadi.

»Prosim vas, nikar se me ne bojte! Zdi se mi, da me imate za navadno hotelsko podgano... Kako le morete kaj takšnega misiliti...«

Sonja Danidova se je počasi umirila.

»Odkod ste sneli predrnost, gospod, da ste na tak način vdrli v moje stanovanje? Povrh vse niti ne poznam!«

»Se bolje — meni zadošča, da vas jaz poznam. Že večkrat je naključje naneslo, da sem bil v družbi vaših občevalcev...«

Stopil je k stikalu, toda zdaj se je spet vrnil:

»Skoraj bi bil pozabil ta preteti zvonec! Utegnilo bi vas zamikati, da po-

govorite — pribito je samo to, da je vaše vedenje nesramno, sramotno!«

»Z eno besedo: originalno... Rekel bi, da bi me prav gotovo komaj opazili, če bi se vam bil približal v kakršnem si bodi salonu, kjer sva bila oba hkrati v gosteh. Niti za mar bi me ne bili imeli, če bi me bil seznanil z vami kakšen prijatelj. Zdaj bom vsaj prepričan, da se me boste dalje časa spominjali...«

Sonja Danidova se je skušala nasehniti; naj si je še toliko belila glavo, dognati vendor ni mogla, s kakšnim človekom ima opravka. Ali je bil mar tak, prevent oboževalce ali blazež?

»Prav vesel sem,« je prekinil neznanec njeno razmišlanje, »da ste se že nekoliko pomirili, da niste več tako v strahu. Ze celih pet minut se niste spomnili zvonce. Sicer pa, saj bi bilo smešno, če bi poklicali koga za pričo najinega sestanka v dveh. Mislim, da bi se vam tako počelite hudo olepaloz...«

»Samo to mi povejte, kako ste prišli semkaj?«

»To zdaj ni važno. Mene bolj zanimalo, kako bom spet odšel odšel. Zakaj razumeli boste, da ni vladljivo, če bi hotel svoj nenajavljeni obisk raztegnili do jutra. Ce mi blagoholno dovolite, da vas smem morda kakšen drug večer obiskati, vam bom zelo hvaležen... Zdaj pa moram na žalost...«

Neznanec je zagrabil toplomer, ki je plaval po vodi:

»Samo še trideset stopinj Celzija! Kopel je že prehladna, morali boste vstatiti!«

Sonja ni prav vedela, ali naj bi se nasejnala, jezila ali bala. Ce je ta moški samo nenavanež, ki se je hotel z njim poigrati kakor mačka z miško, ali jo numerava zdaj zdaj napasti in posiliti, morda celo umoriti... Ali je mogoče blazež, ki se je po naključju zatekel v njene sobane? Ali je pa eročen čudak, ki misli, da si jo bo laže ukrotil, ker je v tuko nenavadnih okolišnih golo zatolil...?«

Medtem ko je razmišljala o neznančevih namerah, jo je sprelelo po hrbitu: voda se je bila resa že posetenoh ohladila.

»Prosim vas, zapustite kopalnico!«

On je znajal z glavo in jo posmehljivo pogledal.

»Upam, da me ne boste gledali, ko bom stopila iz vode...«

»Saj bom utrnil luč. Rjuho in kopalni plasč boste že v temi našli, kateri je v tuko sramljivosti...«

Stopil je k stikalu, toda zdaj se je spet vrnil:

»Skoraj bi bil pozabil ta preteti zvonec! Utegnilo bi vas zamikati, da po-

Kini prinašajo

SOKOLSKI DOM SISKA
telefon 33 87

predvaja v petek 17. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 19. t. m. ob 11. uri do podne premjero filma

»VOLTAIREK«

Vstopnina Din 3.-.

Od 18. do 20. t. m.

»KRALJEVSKI VALČEK«

V glavnih vlogah: Helgi Finkenzeller in W. Forst.
Od 21. do 23. t. m.

»PRIPOVEDKE IZ WIENERWALDA«

V glavnih vlogah: Magda Schneider, Wolf Albach-Retty in Leo Slezak.

KINO TALIJA KRAJN

predvaja v soboto 18. t. m. ob 20.30 uri in v nedeljo 19. t. m. ob 16., 18. in 20.30 uri prekrasni velefilm v nemškem jeziku

»EPIZODA«

z ljubko Pavlo Weselym in smpatičnim Karl Ludwig Dichlom v glavnih vlogah.

KINO NADISAR TRŽIČ

predvaja v soboto 18. t. m. in v nedeljo 19. t. m. krasen film ruske vsebine

»POSLEDNJI VALČEK«

V glavnih vlogah: Camila Horn in Svetislav Petrović.
Pride: »Žena, ki ve kaj hoče.«

ZVOČNI KINO SEVNICA

predvaja 18. in 19. t. m. film

»VEČNI SEN«

(Kralj Mont Blanca)

V glavnih vlogah: Sepp Rist in Brigitta Horvat.

Dodatak: zvočni tednik in domač slovenski film »Euhariščni kongres v Ljubljani.«

tegneete za vrveo — pa bi vam bilo potem hudo žal...«

Energijeno je prerezal žice z žepnim nožičkom.

Tako, to bi bilo v redu. In ti dve žiči... človek nikoli ne ve...«

V tistem trenutku ko je prerezal izolacijo voda, je šinila iskra iz njega; neznanec je odskočil in izpustil nožič.

»Vrag!« je zaklel v obraz se mu je bolestno zapotegnil. »Sment, to je bil pa električni vod! V tolažbo vam zaupam, da sem se pošteno opekel. Skandal, da so v hotelih prvega razreda električne napeljave še zmerom v vrh zida! Nu, nič ne de, saj imam še drugo roko, ta bo že zmogla utrniti luč, da bo vaši sramljivosti zadoščeno...«

Iztegnil je roko in obrnil stikalo. Grozljiva tema je objela kopalnico.

FANT S PREMOŽENJEM išče znanja z delom do 24 let v svetu življenja. Ponudbe na upravo pod šifro »Pomlad 24.«